

Time: 3 hours

Total Mark :100

N.B.

1. All questions are compulsory.
2. Each question carries 20 marks.
3. Each question has internal options.

Q1. Briefly explain the political economy of Maharashtra. (20)

OR

Q1. (b) Examine the land issues in Urban areas of Maharashtra. (20)

Q2. (a) Discuss the party system in Maharashtra. (20)

OR

Q2. Explain the uprising of regional Political parties in Maharashtra (20)

Q3. (a) Discuss the farmers movement in Maharashtra and the work of Shetkari Sangathana in this regard. (20)

OR

Q3.(b) Explain the problem of tribals. (20)

Q4. (a) Elaborate on Right to Information. (20)

OR

Q4. Discuss about Anna Hazare janandolan and right to information. (20)

Q5. Write short notes. (any two). (20)

- (a) Business and Politics
- (b) Shiv Sena
- (c) Concept of civil society
- (d) Land problems

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : १००

N.B.

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. प्रत्येक प्रश्नाला 20 गुण आहेत.
3. प्रत्येक प्रश्नाला अंतर्गत पर्याय आहेत.

Q1. (a) महाराष्ट्राची राजकीय अर्थव्यवस्था थोडक्यात स्पष्ट करा (20)

OR

Q1. (b) महाराष्ट्रातील नागरी भागातील जमिनीच्या समस्यांचे परीक्षण करा. (20)

Q2. (a) महाराष्ट्रातील पक्ष पद्धतीवर चर्चा करा. (20)

OR

Q2. (b) महाराष्ट्रातील प्रादेशिक राजकीय पक्षांचा उठाव स्पष्ट करा. (20)

Q3. (a) महाराष्ट्रातील शेतकरी आंदोलन आणि या संदर्भात शेतकरी संघटनेच्या कार्यावर चर्चा करा. (20)

OR

Q3. (b) आदिवासी यांच्या समस्या स्पष्ट करा. (20)

Q4. (a) माहितीचा अधिकार याविषयी सविस्तर मांडणी करा. (20)

OR

Q4. (b) अण्णा हजारे जनआंदोलन आणि माहितीच्या अधिकाराबाबत चर्चा करा. (20)

Q5. थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (20)

- (a) व्यवसाय आणि राजकारण
- (b) शिवसेना
- (c) नागरी समाज संकल्पना
- (d) जमिनीच्या समस्या
